
Z Instytutu Zoologicznego Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS
Dyrektor: prof. dr Konstanty Strawiński

Alicja CMOLUCHOWA

**Nowe stanowiska *Megalotomus junceus* Scop. (Heteroptera-Coreidae)
w Polsce**

**Новые местообитания *Megalotomus junceus* Scop.
(Heteroptera — Coreidae) в Польше**

**New Occurrences of *Megalotomus junceus* Scop. (Heteroptera-Coreidae)
in Poland**

Przeprowadzając połowy owadów w pobliżu stacji kolejowej w Kraśniku Lubelskim natrafiłam na gatunek pluskwiaka o bardzo interesującym zasięgu występowania. Jest nim *Megalotomus junceus* Scop. Okazy tego gatunku zbierałam na roślinach rosnących na nasypie kolejowym: w dniu 2.IX.1958 r. — 7 okazów, oraz w okresie od 18.VIII. do 11.X.1959 r. — 50 okazów. W tymże roku 11. IX. złowiłam jeden okaz *M. junceus* Scop. w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Jeszcze jedno stanowisko tego pluskwiaka odkrył prof. K. Strawiński w Rezerwacie Nart w powiecie zamojskim, gdzie 28.VIII.1959 r. złowił jeden okaz *M. junceus* Scop.

Występowanie *M. junceus* Scop. w Polsce stwierdził Stobiecki w r. 1886 w Nowopolu koło Chełmka w powiecie chrzanowskim (6). Ponadto wymieniany on jest z Podola (obecnie USSR): z okolic Borszczowa i Kasowej Góry koło Bursztyna (1), z Głębokiej pod Bohorodczanami i z Rybna pod Stanisławowem (2) oraz z Hołoska koło Lwowa (6). W wykazach pluskwiaków Nowickiego (4) *M. junceus* Scop. jest wprowadzie wymieniany, ale bez danych o czasie i miejscu połowu. W charakterystyce zoogeograficznej Podola, Kuntze i Noskiewicz (1) włączyli *M. junceus* Scop. do gatunków wykazujących dysjunkcję podkarpacką, to jest występujących na Podolu i w południcwo-zachodniej Polsce, nie spotykanych natomiast na terenach rozdzielających te dwie krainy zoogeograficzne.

Stanowiska *M. junceus* Scop. na Lubelszczyźnie możnaby uważać za ogniwa wypełniające częściowo wspomnianą wyżej dysjunkcję, tym bardziej, że są one prawdopodobnie związane z niezbyt odległymi stanowiskami tego gatunku na Podolu. Kraina Rotocza stanowiłaby pomost sprzyjający wędrówkom tego interesującego, ciepłolubnego pluskwiaka. Być może jednak, że gatunek ten od dawna już występował na Lubelszczyźnie, ale na skutek braku badań entomologicznych nie mógł być wykryty w okresie omawianym w pracy Kuntzego i Noskiewicza. Wówczas jednak zaliczenie *M. junceus* Scop. do grupy gatunków o dysjunktywnym rozmieszczeniu polegałoby na nieznamości terenów sąsiadujących ze stosunkowo najlepiej w owym czasie zbadanym Podolem.

Megalotomus junceus Scop. występuje we Francji, Szwajcarii, Włoszech, Austrii, Badenii, Wirtembergii, na Węgrzech, w Rumunii, Jugosławii, Albanii, na południowych i środkowych obszarach Związku Radzieckiego, w południowej Syberii i w Chinach.

Jest to zatem gatunek południowy, o ponto-medyterrańsko-syberyjskim zasięgu występowania.

P I S M I E N N I C T W O

1. Kuntze R. i Noskiewicz J.: Zarys zoogeografii Polskiego Podola. Prace Tow. Nauk we Lwowie, dz. II, t. IV, Lwów 1938.
2. Łomnicki M.: Pluskwy różnoskrzydłe znane dotychczas z Galicji. Spraw. Kom. Fizjograf., t. XVI, Kraków 1882.
3. Marcoci S.: Contributiuni la studiul zoogeografic al *Coreidelordii* R. P. R. Analele Universitatii „C. J. Parhon”. nr 15, Bucuresti 1957.
4. Nowicki M.: Przyczynek do owadniczej fauny Galicji. Nakładem Muzeum im. Dzieduszyckich, Kraków 1864.
5. Nowicki M.: Wykaz pluskówek. Spraw. Kom. Fizjograf., t. II, Kraków 1868.
6. Stobiecki S.: Materyjały do fauny W. Ks. Krakowskiego. Spraw. Kom. Fizjograf., t. XX, Kraków 1886.
7. Stobiecki S.: Wykaz pluskwiaków (*Rhynchota*) zebranych w Galicji zachodniej i środkowej. Spraw. Kom. Fizjograf., t. XLIX, Kraków 1915.

Р Е З Ю М Е

В настоящей работе автором описаны три новые местообитания *Megalotomus junceus* Scop. в Польше. Этот клоп был найден автором в Краснике Люблинской обл. — 2.X.1958 (7 экземпляров), и в период времени от 18.VIII. до 11.X.1959 г. (50 экземпляров), а также в Казимеже Дольном над Вислой — 11.IX.1959 (1 экземпляр). Кроме того проф. К. Стравинским был собран 28.VIII.1959 г. один экземпляр *M. junceus* Scop. в заповеднике Нарт в Замойском районе. В 1886 г. Стобецкому удалось обнаружить *Megalotomus junceus* Scop. в Новополе

около Хелмка в Хшановском уезде (6). Кроме того это насекомое было обнаружено на Подольской возвышенности и в окрестностях Борщова и Касовой Горы около Бурштына (1), в Глубоком под Богородчанами и в Рыбном около Станислава (2), а также в Голоске под Львовом (6). В списках клопов Новицкого (4) *M. junceus* Scop. отмечен, но без данных о времени и местности нахождения.

В зоогеографической характеристике Подольской возвышенности Кунце и Носкевич (1) зачислили *M. junceus* Scop. к видам, представляющим подкарпатскую дизъюнкцию, либо обитающим на территории Подольской возвышенности и в южно-западной Польше, но совершенно не обитающим в районах, разделяющих эти географические области.

На новые местообитания *M. junceus* Scop. можно бы смотреть как на звенья, заполняющие упомянутую выше дизъюнкцию, тем более, что они, по всей вероятности связаны с местообитаниями этого вида на Подольской возвышенности. Область Ростоцья являлась бы здесь мостом, способствующим миграциям этого интересного теплолюбивого клопа.

Megalotomus junceus Scop. обитает во Франции, в Швейцарии, Италии, Австрии, Бадене, Виртембергии, Венгрии, Румынии, Югославии, Албании, в южных и центральных районах Советского Союза, в Южной Сибири и Китае. Следовательно, это вид обитающий на юге с понтомедитерраносибирским ареалом распространения.

SUMMARY

In the present paper the author reports 3 new cases of the occurrence of *Megalotomus junceus* Scop. in Poland. The author collected the insects in the following localities: in Kraśnik Lubelski, 7 samples on October 2nd, 1958 and 50 samples from August 18 until October 1959; in Kazimierz on the Vistula, 1 sample on November 11, 1959. In addition to this Prof. Strawinski gathered one sample of *Megalotomus junceus* Scop. in the Reservation Nart in the environs of Zamość. The occurrence of *Megalotomus junceus* Scop. was reported by Stobiecki in 1886 in Nowopol situated in the environs of Chełmek (6). One insect was found by Stobiecki in the environs of Borszczów and Kasowa Góra near Bursztyn, 2 insects in Głęboka near Bohorodczany and Rybno near Stanisławów, and 6 insects in Hołosko near Lwów. The records by Nowicki (4) on this species lack data concerning the time and place of sampling.

Kuntze and Noskiewicz (1) included in the zoogeographical characteristics of Podolia *Megalotomus junceus* Scop., a species occasionally occurring in Podolia and in southwestern Poland but which had never been found in the zone lying between these zoogeographical areas.

New occurrences of *M. junceus* Scop. have been noted in this zone, the insects being related to those found in Podolia. The region of Roztocze can be considered here as a kind of bridge suitable for the migration of this thermophilous insect.

Megalotomus junceus Scop. has been noted as occurring in France, Switzerland, Italy, Austria, Baden, Württemberg, Hungary, Rumania, Yugoslavia, Albania, in southern and central areas of the Soviet Union in southern Siberia and in China. The range of its occurrence extends from the Black Sea through the Mediterranean region up to Siberia.